

KARTA EWIDENCYJNA ZABYTKU NIERUCHOMEGO NIEWPISANEGO DO REJESTRU ZABYTKÓW

1. Nazwa

HISTORYCZNY UKŁAD RURALISTYCZNY WSI KONRADÓW

2. Czas powstania

XIV w.

3. Miejscowość

KONRADÓW

9. Materiały graficzne

4. Adres (ulica, nr posesji)

5. Przynależność administracyjna

województwo: **DOLNOŚLĄSKIE**

powiat: **KŁODZKI**

gmina: **LADEK-ZDRÓJ**

6. Współrzędne geograficzne

50°18'40"N 16°47'37"E

7. Użytkowanie obecne

MIESZKALNE

ROLNICZE

8. Stan zachowania

4

10. Istniejące zagrożenia, najpilniejsze postulaty konserwatorskie

NAZWY: Konradswalde (1789 r.), Konradswalde (do 1945 r.) Konradów (po 1945 r.).

HISTORIA: Konradów jest wzmiankowany po raz pierwszy w źródłach historycznych w 1346 r. Wieś należała wówczas do majątku Zamku Karpno i została założona na prawie niemieckim. W 1384 r. wzmiankowany jest tu kościół parafialny, przebudowany w 1561r. Na początku czasów nowożytnych, Konradów składał się z dwóch części, które w 1686 r. zostały scalone. O dwóch częściach wsi, wspomina się jeszcze w 1798 r. Źródła wspominają, że Konradów był wówczas dobrze rozwiniętą wsią, posiadającą kościół parafialny, plebanię, szkołę, dwór z folwarkiem, 2 młyny wodne. Zamieszkiwało tu 733 mieszkańców, wśród których wspomina się zamożnych knieci oraz szereg rzemieślników. We wsi funkcjonowały także dwie karczmy. Istniejący do dziś kościół parafialny Podwyższenia Krzyża Świętego wzniesiono w latach 1804–1806. W końcu XVIII w. powstał zaś budynek dworu. W 1830 r. znajdowało się tu 121 domów, działał zaś 1 tartak, browar z gorzelnią i 5 młynów wodnych. W 1939 r. wieś liczyła 675 mieszkańców, zaś w 2012 r. o połowę mniej, gdyż 303.

W poł. XVIII w. Konradów zachowywał swój pierwotny układ wsi łańcuchowej. Stan tak pozostał niezmienny także w 1919 r. kiedy to w dalszym ciągu zabudowa, w większości bogate zabudowania gospodarze, wznoszone na planie czworoboku, zlokalizowane były po obydwu stronach wiadodajej przez wieś drogi. Centrum wsi stanowi kościół Podwyższenia Krzyża Świętego oraz zlokalizowane naprzeciwko zabudowania dworu i dawnego folwarku.

Istniejące zagrożenia, postulaty konserwatorskie, Źródła i literatura – załącznik do karty ewidencyjnej nr 1.

11. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

12. Opracowanie karty ewidencyjnej (autor, data i podpis)

sierpień 2022 r.

Kamil Pawłowski

Kamil Pawłowski

ZAŁĄCZNIK DO KARTY EWIDENCYJNEJ

Nr 1

1. Miejscowość	KONRADÓW	6. Zawartość załącznika
2. Gmina	LADEK-ZDRÓJ	
3. Powiat	KŁODZKI	
4. Województwo	DOLNOŚLĄSKIE	
ISTNIEJĄCE ZAGROŻENIA:		ISTNIEJĄCE ZAGROŻENIA POSTULATY KONSERWATORSKIE ŹRÓDŁA I LITERATURA
HISTORYCZNY UKŁAD RURALISTYCZNY WSI KONRADÓW		

ISTNIEJĄCE ZAGROŻENIA:

- przekształcenia istniejącego układu ruralistycznego wynikające z intensywnego rozwoju zabudowy usługowej i mieszkaniowej;
- modernizacja istniejącej, historycznej zabudowy z wykorzystaniem materiałów i rozwiązań ahistorycznych.

POSTULATY KONSERWATORSKIE:

- zachowanie charakterystycznych cech układu ruralistycznego, objętego ochroną konserwatorską;
- w przypadku nowych inwestycji zachowanie typowych cech zabudowy ziemi kłodzkiej, tj. bryły, formy, materiały wykończeniowych (drewno, kamień);
- modernizacja istniejącej zabudowy mieszkalno-gospodarczej z poszanowaniem substancji zabytkowej, bryły i formy;
- zachowanie historycznej zieleni wiejskiej oraz elementów małej architektury sakralnej;
- eliminacja elementów ahistorycznych, powstałych po 1945 r. niewpisujących się w historyczny układ ruralistyczny;
- zachowanie oryginalnego układu i elementów zespołu kościelnego wraz z cmentarzem i dawną plebanią oraz zabudowań dawnego folwarku i dworu;
- zachowanie wieży kościoła pw. Podwyższenia Krzyża Świętego jako dominanty w krajobrazie wsi.

ŹRÓDŁA I LITERATURA

Archiwum Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków we Wrocławiu, Delegatura w Wałbrzychu

Rybka-Ceglecka I., *Studium środowiska kulturowego miasta i gminy Lądek-Zdrój, powiat kłodzki, woj. dolnośląskie*, t. III, Wrocław 1999.

Dehio-Handbuch der Kunstdenkmäler in Polen Schlesien, München: Berlin 2005,

Kögler J., *Die Chroniken der Grafschaft Glatz*, Bd. 1, *Die Stadt- und Pfarrechroniken von Lewin, Mittelwalde, Wünschelburg, Neurode, Wilhelmsthal*, 1892.

Knie J., *Alphabetisch-statistisch-topographische Uebersicht der Dörfer, Flecken, Städte und andern Orte der Königl. Preuß. Provinz Schlesien*, Breslau 1830.

Knie J., *Alphabetisch-statistisch-topographische Uebersicht der Dörfer, Flecken, Städte und andern Orte der Königl. Preuß. Provinz Schlesien*, 1845.

Słownik geografii turystycznej Sudetów, T. 16, *Masyw Śnieżnika i Góry Bialskie*, Warszawa 1993.

Zimmermann F.A., *Beyträge zur Beschreibung von Schlesien*, Bd. 9, Brieg 1789.

Kartografia

F.C. Werde, *Kriegskarte...*, z poł. XVIII.

Mapa Hrabstwa Kłodzkiego z lat 1747–1752.

Messtischblatt, 5666 Ullersdorf, 1919.

Opracowanie załącznika:
(data i podpis):

Kamil Pawłowski
sierpień 2022 r.

